

80 smelo biti. Dostikrat se zgodi, da se v eni in isti občini večina krav v enem in istem času poja ter vsled tega mora bik na en dan po več krav vplemeniti. Vsled tega ostane veliko krav jalovih in storjena teleta pa mala. Vem za slučaj, da je izmed 80 krav le 30 teletilo.

Da se vse enake napake odpravi, potrebno je toraj, da se držanje bikov kakor tudi deloma ravnanje ž njim postavno uravna. Dosto ljudi se najde, kateri so proti taki postavi, a moje mnenje je to, da bode z živinorejo še le takrat boljše, kadar se bode za dobre bike tako skrbelo kot sedaj n. pr. na Gorenjskem za žebce.

Pred vsem treba je doseči, da se licenca dá le onim bikom, ki so popolno sposobni ter da se med letom tudi večkrat plemenski biki ogledajo. Premlade, kakor prestare bike moramo izključiti in posestnik bika mora biti tak, da jamči za dobro in pravilno ravnanje z bikom. Skupna paša bika s kravami ne sme biti dovoljena ter število krav, ki pridejo na enega bika, na 80 omejeno.

Agrarni shod na Dunaji.

Kakor smo uže prej enkrat v „Novicah“ poročali, sklical se je 3. avstrijski agrarni shod na 23. marca na Dunaj. Tudi kranjska kmetijska družba imela je pri tem zborovanji svojega zastopnika, in sicer v osebi gosp. državnega poslanca dr. Poklukarja.

O prvi točki programa: „O carini in o železničnih tarifih“ poročal je dr. Pilat, odposlanec c. kr. kmetijske družbe v Levovu. Po jako obširni debati storili so se sledeči ukrepi:

1. O zadevi carin: Agrarni shod smatra kot neobhodno potrebno, da se poviša uvaževalna carina na kmetijske pridelke in izdelke, in sicer zaradi slabega stanja našega kmetijstva sploh in z ozirom na prekmorsko in rusko konkurenco in carinske naredbe na Nemškem in Francoskem. Ob enem se tudi izreče želja, da se nastavi carina tudi na take kmetijske pridelke, koji do sedaj carini niso bili podvrženi. Zaradi varstva domačega kmetijstva izreče se tudi želja, da bi carinska prostost za žito, ki velja za Rumunijo, ponehala s ponovljenem kupčijske konvencije s to državo. Nadalje se nujno prosi vlada, da bi pri razpravah o carini z nemško vlado, ki se bodo v kratkem vršile, skušala se zediniti zaradi carin na prekmorske pridelke, kakor se je to uže na Francoskem zgodilo.

2. O zadevi železničnih tarifov sklenilo se je sledeče: Agrarni shod izreče z ozirom na svoj sklep iz leta 1879. svoje prepričanje, da s poddržavljenjem vseh železnic dela se najbolj na korist narodnega gospodarstva. Za sedaj pa potrebuje slabi stan kmetijstva hitro in onergično popravo tarifov na zasebnih železnicah. Posebno deluje naj pa vladna v tem le smislu: 1. Tarifi za domače kmetijske pridelke, koji se izvažujejo, morajo biti taki, da ne prekoračijo onega tarifa, ki velja za 100 kilogramov in 1 kilometer za ogerske ali ptuje pridelke v tranzitni vožnji. 2. Da tarifi za vožnino domačih pridelkov ne bodo viši kot tarifi za ptujo blago, ki se v državo privazuje. 3. Da se tarifi na vseh avstrijskih državnih kakor zasebnih železnicah, izdatno znižajo ter v soglasje prinesejo s tarifi na ogerskih železnicah.

Kot druga točka obravnavav bilo je poročilo dr. Jul. Wolfa, odposlanca kmetijske družbe v Brnu, o sredstvih, ki bi zboljšali sedajni žalostni stan kmetijstva. O tej zadevi sklenil je agrarni shod sledeče kot potrebno priporočevati: 1. Omejitev

in deloma odstranjenje inozemske konkurence. 2. Uravnanje železničnih tarifov, kakor se je uže prej omenilo, in stvarjenje novih vodnih potov, n. pr., kanalov, ki bi vezali Labo in Donavo itd. 3. Urejenje kreditnih razmer pri poljedelcih. 4. Urejenje davkovskih in pristojbinskih naredeb, posebno odstranjenje onih, katere delajo sitnost kmetijskem posojilnicam, katere zadnje deluje brez vsake sebičnosti in le na korist kmetijstvu. 5. Da se z vsemi sredstvi deluje na stvarjenje krepkega kmetijskega stanu. 6. Da se nujno prenaredi red za civilne in eksekucijske procese.

O tretji točki dnevnega reda: Kaj naj se zgodi zaradi kužnih bolezni pri živini in kako naj se postava o tej zadevi spremeni, da bode to vsena korist domači živinoreji? poročal je v ime kluba gospodarjev in gojzdarjev na Dunaji g. L. Frankl. Sklenilo se je sledeče:

1. Pomnoženje deželnih živinozdravnikov. 2. Razglasitev postavnih naredeb o zadevi kužnih bolezni v vseh okrajih in občinah. 3. Zaradi vedne kuge na parkljih in gobcih, koje imamo v državi, naj se takoj prepove uvaževanje in prevaževanje ovac, koz in prešičev iz Ruskega in Rumunskega.

Konečno prešel je agrarni shod k volitvi stalnega odbora, kateri se je uže 25. marca konstituiral.

Razpis štirih premij.

C. kr. kmetijska družba kranjska razpisuje s tem natečaj za štiri premije po 100 gld. onim gospodarjem, kateri se zamorejo izkazati z dobro urejeno sadno sušilnico za sušenje srednjo-velikih in velikih množic sadja.

Oni kranjski gospodarji, kateri se za eno teh premij potegovati nameravajo, izkažejo naj se do 1. julija 1885. pri centralnem odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, da so

1. v času, pričenši od dneva razglašanja tega razpisa do 1. julija 1885. leta sozidali sadno sušilnico, in da je

2. sadna sušilnica take sostave, da je z njo mogoče sadje umno sušiti, ter da so izdelki za kupčijo ugodni.

Dokazi k prvi točki obstojé iz potrdila občinskega predstojništva, k drugi točki pa iz tacega popisa ali načrta sušilnice, da je mogoče iz njega posneti sestavo sušilnice.

Opozorjamo vse one, koji se mislijo za te premije potegovati, da bodo imeli oni prosilci prednost, kateri se bodo zamogli izkazati s posestvom uže na Kranjskem izkušene sadne sušilnice, kakor je popisana v „Kmetovalcu“ št. 16. leta 1884. in v „Novicah“ št. 40 leta 1884.

Na posebno željo dá podpisani centralni odbor radovoljno potrebne podatke in nasvete.

Centralni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 1. svečana 1885.

Karol baron Wurzbach-Tannenberg,
predsednik.

Gustav Pirc,
tajnik.